

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs
Commissie Wetsvoorstellen

mr. drs. S.A.W.J. Strik
voorzitter Commissie Wetsvoorstellen

Aan de Vaste commissie voor Justitie van de
Eerste Kamer der Staten-Generaal
Mevrouw mr. W.A.J.M. van Dooren
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Amsterdam, 22 maart 2010

Betreft: Commentaar van de Commissie Wetsvoorstellen van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs op het wetsvoorstel ‘Wijziging van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek in verband met de aanpassing van de regeling voor besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid (Wet vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht)’ (nr. 31 058)

Geachte leden van de Commissie,

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (hierna: de Orde) heeft met belangstelling kennis genomen van het wetsvoorstel ‘Wijziging van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek in verband met de aanpassing van de regeling voor besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid (Wet vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht)’ (nr. 31 058) (hierna: het wetsvoorstel). De Orde heeft daarin aanleiding gevonden voor de volgende reactie.

In het wetgevingsproces is tot op heden geen aandacht geschonken aan de mogelijke fiscale gevolgen van het wetsvoorstel. De Orde vraagt zich af of daar geen aanleiding toe is.

Het wetsvoorstel houdt onder meer in dat de minimumkapitaalregel, inhoudend dat het geplaatste kapitaal ten minste € 18.000 dient te bedragen (artikel 2:178 Burgerlijk Wetboek) vervalt. Voorts maakt het wetsvoorstel aandelen mogelijk zonder (of met een beperkt) recht op een deel van de winst of reserves van de bv (artikel 2:216, lid 7, Burgerlijk Wetboek) en aandelen zonder stemrecht (artikel 2:228, lid 5, Burgerlijk Wetboek).

Het belastingrecht kent een groot aantal regelingen waarbij de (mate van) verbondenheid tussen lichamen of tussen een natuurlijk persoon en een lichaam een cruciale rol speelt. Die verbondenheid kan worden uitgedrukt in een deel (percentage) van het geplaatste kapitaal, zoals bij de aanmerkelijkbelangregeling (artikel 4.6 Wet inkomstenbelasting 2001) of in een deel (percentage) van het nominaal gestorte kapitaal, zoals bij de deelnemingsvrijstelling (artikel 13, lid 2, Wet op de vennootschapsbelasting 1969) en de regeling van de fiscale eenheid (artikel 15, lid 1, Wet op de vennootschapsbelasting 1969). Daarnaast wijst de Orde ook op het begrip ‘verbondenheid’ zoals verwoord in artikel 10a, lid 4, Wet op de vennootschapsbelasting 1969, dat betekenis heeft voor een groot aantal in die bepaling genoemde verhoudingen, alsmede op het begrip ‘verbondenheid’ zoals verwoord in het overeenkomstige artikel 10a, lid 7, Wet op de loonbelasting 1964. Tevens wijst de Orde bij wijze van voorbeeld nog op het bepaalde in artikel 3.65 Wet inkomstenbelasting 2001 (geruisloze inbreng) en artikel 4, leden 4 en 6, Wet op belastingen van rechtsverkeer (onroerende zaaklichamen). Daarnaast valt ook te denken aan de positie van de directeur-groootaandeelhouder voor de werknemersverzekeringen (Regeling aanwijzing directeur-groootaandeelhouder) en voor de pensioenwetgeving (artikel 1 Pensioenwet). Verder wordt gewezen op de diverse bepalingen waarin in meer algemene zin van het begrip ‘belang’ gebruik wordt gemaakt, welk begrip onder de thans geldende wetgeving niet eenduidig is. Naar het oordeel van de Orde zal het als gevolg van het wetsvoorstel nog lastiger worden om aan dit begrip een eenduidige betekenis toe te kennen.

De vraag rijst of het vervallen van de minimumkapitaalregel gevolgen heeft voor al die fiscale regelingen waarbij de hiervoor genoemde verbondenheid van belang is. De Orde vraagt de minister om een reactie hierop.

Een andere vraag die opkomt is of gebruikmaking van de mogelijkheid tot uitgifte van aandelen zonder stemrecht en/of aandelen zonder (of met een beperkt) winstrecht niet tot situaties leidt die de (fiscale) wetgever niet kan hebben bedoeld. Zo kunnen situaties ontstaan waarbij de betrokkene door de uitgifte van zulke aandelen, zonder daadwerkelijk zeggenschap te hebben of gerechtigd te zijn tot de winst of de reserves, toch aanspraak heeft op een bepaalde fiscale faciliteit. Hierbij valt te denken aan de regeling van de deelnemingsvrijstelling, die van de fiscale eenheid of die van de interne-reorganisatievrijstelling (artikel 15, lid 1, onderdeel h, Wet op belastingen van rechtsverkeer). Ook kunnen zich daarbij onevenwichtigheden voordoen in het kader van de aanmerkelijkbelangregeling, waarbij te denken is aan de regeling inzake de beperking van afschrijving van gebouwen (artikel 3.30a Wet inkomstenbelasting 2001), aan de regeling inzake de uitsluiting van verplichtingen voor de investeringsaftrek (artikel 8, lid 8, Wet op de vennootschapsbelasting 1969) en aan de regeling inzake de bestrijding van de handel in lege vennootschappen (artikel 40 Invorderingswet 1990). De Orde verzoekt de minister om een reactie op het voorgaande.

Het wetsvoorstel leidt verder tot een uitbreiding van de civielrechtelijke aansprakelijkheid van bestuurders van een bv. De Orde verzoekt de minister aan te geven of en zo ja, welke gevolgen dat heeft voor de regeling van de bestuurdersaansprakelijkheid in de Invorderingswet 1990.

Gezien het voorgaande acht de Orde het raadzaam om in het wetgevingsproces, al dan niet in een 'fiscale paragraaf', in te gaan op de hiervoor aangeduide alsook op andere mogelijke fiscale consequenties van het wetsvoorstel.

Een afschrift van deze brief is heden verzonden aan de Vaste commissie voor Financiën van de Eerste Kamer der Staten-Generaal en aan de minister van Financiën.

Uiteraard is de Orde graag bereid het bovenstaande nader toe te lichten.

Hoogachtend,

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs,
namens deze

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke at the bottom.

mr. drs. S.A.W.J. Strik
voorzitter Commissie Wetsvoorstellen